

Kultur-, idrotts och fritidsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till Kulturnämnden

Datum:
2026-01-20

Diarienummer:
KTN-2026-00028

Handläggare:
Anna Ehn och Anna Wälivara

Detaljerad investeringsbudget för år 2026 för offentlig konst

Förslag till beslut

Kulturnämnden beslutar

1. **att** godkänna upprättat förslag till detaljerad investeringsbudget för offentlig konst år 2026 med indikation för åren 2027–2030.

Ärendet

Kulturnämnden disponerar innevarande år 15 miljoner kronor i investeringsmedel för offentlig konst enligt kommunfullmäktiges beslut Mål och budget 2026–2028. Den detaljerade investeringsbudgeten för offentlig konst år 2026 innehåller förslag till fördelning av investeringsmedel mellan gestaltungsprojekten. Kostnader för pedagogiskt förankringsarbete och förvaltning av konsten finansieras med driftsbudgeten för offentlig konst.

Beredning

Bakgrund

Inom Uppsala kommun är det kulturnämnden som ansvarar för konstnärliga gestaltungsprojekt, konstinköp och konstsamlingar. Inom kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen ansvarar enheten för offentlig konst för konstnärliga gestaltungsprojekt i utomhus- och inomhusmiljö, konstinköp vad gäller konst avsedd för offentliga miljöer i Uppsala kommun och förvaltning av den offentliga konsten samt pedagogiskt förankringsarbete kring densamma, framför allt genom dialogarbeten inom konstprojekten.

I Uppsala kommun beslutar kommunfullmäktige om budget för kommunens offentliga konst och enligt *Riktlinjen för beräkning av 1% till offentlig konst*, har beloppet för investeringsbudget för år 2026 beräknats till 15 mnkr. Sedan 2023 omfattar riktlinjen

även inhyrda lokaler för pedagogisk verksamhet samt verksamhetslokaler för vård- och omsorgsinstitutioner. Detta i syfte att investeringsramen för offentlig konst inte ska påverkas av vägval kring fastighetsägande utan beräkningsunderlaget ska utgå från det ansvar som kulturnämnden har för offentlig konst. Kommunstyrelsen ansvarar för riktlinjen, insamling och beräkning av underlag till investeringsramen som grund för förslag till Mål och budget.

Kulturnämnden beslutar om mål, riktlinjer och detaljerad investeringsbudget för verksamheten.

Den detaljerade investeringsbudgeten för offentlig konst inkluderar även samtliga kringkostnader för varje konstprojekt. Kringkostnader kan vara markberedning, elarbeten, byggtekniska lösningar och fundament som krävs för att konstverket ska komma på plats. Kringkostnader innefattar även kostnader för projektledning av upphandlade konsulter såsom konstprojektledare, byggprojektledare och konservator. Även delar av tjänstepersonernas lön på enheten för offentlig konst belastar investeringsbudgeten.

Ett konstprojekt sträcker sig ofta över längre tid än ett år, i genomsnitt 2,8 år, innan det är slutfört. I den detaljerade investeringsbudgeten finns en indikation på investeringsutgifter för perioden 2027–2030. Investering i offentlig konst ska tidsmässigt anpassas till kommunens övriga byggprojekt och utbyggnadsplaner. Budgetposten för varje konstprojekt i investeringsplanen är en uppskattad kostnad och kan behöva justeras. Därför beslutar kulturnämnden i samband med delårsboksluten om uppdaterade prognoser av investeringsbudgeten för offentlig konst.

Föredragning

Förslaget

Vid fördelning av investeringsbudgeten för offentlig konst har konstnärliga gestaltningar prioriterats i miljöer där många invånare vistas. Uppsala kommuns översiktsplan samt lokalförsörjningsplan för pedagogiska lokaler och lokalförsörjningsplanen för kultur- och fritidslokaler samt gata- park- och naturplanering har legat till grund för förslaget av fördelning av investeringsmedel för offentlig konst. De första konstprojekten i samband med spårvägsarbetet utlyses under året. Förslaget rymmer även projekt som kommit till genom andra initiativ och aktuella skeenden. Tydliga satsningar görs också på landsbygden.

De konstnärliga gestaltningarna ska samspela med och vara en del av samhällsutvecklingen i både nya och befintliga områden. Därför deltar ansvariga tjänstepersoner från offentlig konst i stadsbyggnadsförvaltningens visions- och detaljplanearbete för nya områden. Konsten kan därigenom komma in tidigt i processerna, redan vid planprogramskrivningen. I dialoger med invånare tas synpunkter och tankar kring kommande omdaning omhand. Genom tidig samordning kan besparingar göras och projekten blir mer kostnadseffektiva.

En effekt av konstnärliga gestaltningar är att platsen kan upplevas som tryggare. Platsen känns omhändertagen och mer välkomnande. Konstverk som innehåller ljus eller en plats att sitta på bidrar också till känslan av trygghet. Dialog och delaktighet inom projekten kan öka människors upplevelse av trygghet genom att de har blivit lyssnade till. Att vara med och påverka sin närmiljö kan stärka upplevelsen av demokrati. Här är barn och ungas röster särskilt viktiga.

Enheten för offentlig konst arbetar med upphandlade byggprojektledare och konservatorer för att kvalitetssäkra och effektivisera konstprojekten. Det är särskilt fokus på hållbarhet och minskat klimatavtryck. Klimatberäkningsverktyget som lanserades 2024 har lett till att konstnärer har genomfört mer klimatsmarta lösningar för teknik och material.

Övergripande plan för konstsatsningar år 2026

Under år 2026 pågår ett femtiotal konstprojekt. För Gunsta har två konstprojekt ändrat inriktning med anledning av kommunens uppskjutna byggande i området. För spårvägen projekteras nio projekt. I Rosendal ska bland annat torget färdigställas. Konstprojekt drivs också i Gränby och Börjetull. Ett konstprojekt pågår i Ulva kvarn inom Uppsala kommuns satsning på rekreationsområden. Slottsområdet utvecklas genom flera konstprojekt, innefattande Veteranparken och minnesmärke över Alva Myrdal. Konstinköp till samlingen redovisas från och med år 2025 med enskilda projektnummer, här samlade i en post.

Konstprojekt och inköp under 1 mnkr, genomförs på delegation. Kulturnämnden informeras om färdigställda gestaltningar genom muntlig information. Delegationsbeslut om konstprogram, avtal för skiss- och gestaltungsuppdrag och överlåtelseavtal samt inköp av enskilda konstverk till offentlig miljö rapporteras till kulturnämnden.

Samarbeten

Kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningen samarbetar med andra förvaltningar och kommunkoncernens bolag kring offentlig konstnärlig gestaltning i samband med förnyelse eller nybyggnation. Den förväntade effekten är att konstnärlig gestaltning blir en integrerad del av samhällsmiljö och landsbygden och att kultur-, idrotts- och fritidsförvaltningens kompetens används inom hela kommunkoncernen. Arbetet med konst för spårvägen pågår, vilket innebär en utvecklad samverkan med Region Uppsala för att skapa enhetliga och kostnadseffektiva gestaltningar längs spårvägens sträckning. Arbeta kring samarbeten med byggaktörer och samråd med aktuella näringsidkare fortsätter.

Ekonomiska konsekvenser

Kommunfullmäktiges fastställda investeringsbudget för offentlig konst år 2026 uppgår till 15 mnkr enligt 1%-riktlinjen. Som huvudprincip överförs inga investeringsmedel för pågående projekt mellan två budgetår. Alla investeringsutgifter under 2026, för både pågående och nya projekt, ska uppgå till fastställd summa enligt 1%-riktlinje.

Mot bakgrund av faktorer som ligger utanför verksamhetens kontroll, till exempel förskjutning av stadsutvecklingsprojekt, kan årets investeringsutgifter i offentlig konst påverkas. Målet är att utfall för investering i offentlig konst ska landa så nära 1%-riktlinjens ram som möjligt. Det bedöms realistiskt utifrån erfarenheten att försening av projekt förekommer.

Föreslagen fördelning av investeringsbudget för offentlig konst år 2026 ryms inom kulturnämndens budgetram i Mål och budget 2026–2028. Förslaget redovisar även

totala investeringsutgifter per projekt t.o.m. år 2025, en indikation om planen år 2027–2030 samt förväntade totala investeringsutgifter per projekt.

Beräkning av enprocentsanslag till offentlig konst utifrån kommunens investering i spårväg har beretts till Mål- och budgetprocessen 2026–2028. I beredningsarbetet ingick också förslag till fördelning över åren fram till dess att spårvägen är färdigställd.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse daterad den 20 januari 2026
- Bilaga 1, Detaljerad investeringsbudget för år 2026 för offentlig konst

Kultur-idrotts och fritidsförvaltningen

Sten Bernhardsson
Förvaltningsdirektör

Projektnamn	Startår	Slutår	Utfall t.o.m. år 2025	Investeringsbudget 2026	Indikation utfall 2027	Indikation utfall 2028	Indikation utfall 2029	Indikation utfall 2030	Planerad totalsumma
Biblioteksbuss	2025	2026	35	174	20	0	0	0	229
Brantingsskolan	2018	2026	1957	99	0	0	0	0	2056
Bubbelkluster, omdaning	2019	2026	0	145	0	0	0	0	145
Bälinge förskola	2021	2026	814	117	0	0	0	0	931
Börjegtastunneln, omdaning	2026	2026	0	166	0	0	0	0	166
Börjetull	2019	2026	679	369	0	0	0	0	1048
Börjetull, stråket	2024	2026	344	67	0	0	0	0	411
Gottsunda, Centrumparken	2021	2026	1011	5	0	0	0	0	1016
Gottsunda, Musikparken	2022	2026	901	5	0	0	0	0	906
Inköp, montering och anläggning av konst på skolor och förskolor	2026	2026	0	616	0	0	0	0	616
Järlåsa förskola	2021	2027	1	0	100	150	0	0	251
Kapellgårdsparken, omdaning	2024	2026	16	177	0	0	0	0	193
Konstnärlig gestaltning mänskliga rättigheter	2027	2029	0	0	90	330	430	0	850
Kungsängen, Green line	2024	2026	384	629	0	0	0	0	1013
Kungsängen, Ångkvarnsparken	2026	2029	11	159	110	280	480	0	1040

Projektnamn	Startår	Slutår	Utfall t.o.m. år 2025	Investeringsbudget 2026	Indikation utfall 2027	Indikation utfall 2028	Indikation utfall 2029	Indikation utfall 2030	Planerad totalsumma
Kvarngårdesskolan	2020	2026	678	10	0	0	0	0	688
Kvarngårdesskolan, pedagogiskt projekt	2025	2026	79	385	0	0	0	0	464
Lindbackens förskola	2020	2026	621	331	0	0	0	0	951
Läker eller sårar	2025	2027	39	0	100	0	0	0	139
Minnesmärke över Betty Pettersson	2026	2028	0	109	670	350	0	0	1129
Minnesmärke över Ebba Boström	2023	2027	443	619	50	0	0	0	1112
Minnesmärke över Ellen Hagen	2025	2027	18	459	550	0	0	0	1028
Minnesmärke över Irma Eriksson	2023	2026	422	639	0	0	0	0	1061
Norra Åstråket / Norra Stadsparken	2026	2029	0	96	90	630	430	0	1246
Omdaning av Maadteraahkas döttrar	2025	2026	39	220	0	0	0	0	260
Rosendal Huvudgatan	2016	2026	3248	10	0	0	0	0	3258
Rosendal, "Berättelser från Rosendal": Adele Essle Zeiss	2021	2026	331	325	0	0	0	0	656
Rosendal, "Berättelser från Rosendal": Caroline	2021	2026	677	5	0	0	0	0	682
Rosendal, "Berättelser från Rosendal": Cecilia Germain	2021	2026	537	41	0	0	0	0	578
Rosendals Multihus	2021	2026	2336	5	0	0	0	0	2341
Rosendals skola, utomhus	2021	2026	1425	10	0	0	0	0	1435

Projektnamn	Startår	Slutår	Utfall t.o.m. år 2025	Investeringsbudget 2026	Indikation utfall 2027	Indikation utfall 2028	Indikation utfall 2029	Indikation utfall 2030	Planerad totalsumma
Seminarieparken	2021	2027	1567	356	110	0	0	0	2033
Sydöstra stadsdelarna	2025	2030	50	245	300	500	700	700	2495
Södra Gunsta allmän platsmark, Park- och naturplats	2022	2028	928	167	422	500	0	0	2017
Södra Gunsta allmän platsmark, Torget	2020	2027	1245	62	66	166	350	500	2389
Tunnlar, St Olofsgatan & St Persgatan	2025	2027	16	319	0	0	0	0	336
Tycho Hedén GC-Port, utökat uppdrag	2025	2026	134	754	0	0	0	0	889
Ulleråker, allmän platsmark	2017	2027	2314	1792	167	0	0	0	4273
Ulleråker, Konst på byggplank 2	2027	2028	0	0	30	320	0	0	350
Ulleråker, Konst på byggplank 3	2030	2031	0	0	0	0	0	30	30
Ulleråker, Vattentornet i Lyrikparken	2018	2026	1212	317	0	0	0	0	1529
Ulleråker, Vinghästtorget & Poetens torg	2021	2029	358	0	1140	0	402	0	1900
Ulva kvarn	2020	2027	584	521	475	0	0	0	1579
Uppsala simarena	2024	2026	527	912	0	0	0	0	1439
Uppsala Slottsområde, Konst för Veteranparken	2024	2027	289	400	23	0	0	0	712
Uppsala slottsområde, Minnesmärke för Alva	2024	2027	435	496	410	0	0	0	1341
Uppsala spårväg, byggtid trädåterbruk	2025	2028	131	388	738	138	0	0	1395

Projektnamn	Startår	Slutår	Utfall t.o.m. år 2025	Investeringsbudget 2026	Indikation utfall 2027	Indikation utfall 2028	Indikation utfall 2029	Indikation utfall 2030	Planerad totalsumma
Uppsala spårväg, byggtid vepor	2025	2028	125	138	598	138	0	0	998
Uppsala spårväg, GC-port hållplats Uppsala Science	2025	2029	146	398	138	238	160	0	1079
Uppsala spårväg, GC-port hållplats Valsätra	2025	2029	142	198	338	238	160	0	1075
Uppsala spårväg, hållplats Akademiska sjukhuset södra	2025	2029	129	198	948	1038	210	0	2522
Uppsala spårväg, hållplats Bäcklösa torg	2025	2028	123	198	613	613	0	0	1546
Uppsala spårväg, hållplats Gottsunda torg	2025	2029	123	198	598	1188	1010	0	3117
Uppsala spårväg, Ultunabron	2025	2030	137	318	638	1188	1285	405	3970
Uppsala Södra/Bergsbrunna station	2025	2032	116	138	198	138	60	180	2750
Vattholma	2025	2028	1	489	480	0	0	0	970
Von Bahrs skola, omdaning	2025	2026	523	3	0	0	0	0	526
Utfall				15000	10208	8141	5677	1815	
Investeringsmedel*				15000	15000	15000	16000	16000	

* Avser investeringsramen utifrån Riktlinjen för beräkning av 1 % till offentlig konst.